

INHOUD

Voorwoord en gebruiksaanwijzing	7
---------------------------------------	---

THEMA: VOORBEREIDING

Introductie Eerste Hulp in de Wildernis	9
Vorbereiding en preventie	10

THEMA: BENADERING VAN SLACHTOFFERS

Organiseren van de hulpverlening.....	19
Situatiebeoordeling	20
Benadering van het slachtoffer.....	23
De MARCH-benadering	24
De eerste beoordeling van het slachtoffer	27
M - Massaal bloedverlies	27
A - Ademweg	32
R - Respiratie.....	36
C- Circulatie	39
H - Hoofdletsel en hulp.....	42
Hoofdletsel en bewustzijn	42
Hulp	48
Reanimatie	50
Gebruik van de AED	52
Voortdurend onderzoek.....	55
Evacuatie en overdracht van het slachtoffer.....	57
SOAP Notitie	57
Helikopter evacuatie	57
Verplaatsing	58

THEMA: AANDOENINGEN EN LETSELS

Stoornissen in de Respiratie	63
Letsels van de borstkas.....	63
De doordringende borstwond en zuigende borstwond.....	64
Klaplong en spanningspneumothorax.....	65
Kneuzing van de longen.....	67
Verscheuring van het middenrif	67
Benauwdheid bij een longaandoening (Astma/COPD)	67
Paniekaanval met snelle ademhaling	68
Inhalatietrauma	70

Stoornissen in de circulatie	72
Shock	72
Inwendig bloedverlies	73
Letsel van het hart en de grote vaten	76
Letsels van de buik	77
Letsels van het bekken, heup en bovenbeen	78
Gebroken heup	79
Gebroken bovenbeen	79
Hoofdletsel en bewustzijnsstoornissen	79
Hoofdletsel door trauma	80
Letsel van de wervelkolom	82
Bewustzijnsstoornissen	84
Suikerziekte	85
Beroerte	86
Epilepsie	88
Flauwte en kortdurend bewustzijnsverlies (wegraking)	90

THEMA: TRAUMA EN KLEINE LETSELS

Trauma	93
Letsels van hoofd en hals	94
Hoofd- en hersenletsel	94
Gezichtsletsel	94
Oogletsel	95
Neusletsel	96
Oorletsel	97
Kaakletsel	97
Tandletsel	98
Letsel van de hals	99
Letsel van het bewegingsapparaat	100
Kneuzing	100
Verstuiking	101
Ontwrichtingen	102
Botbreuken	104
Open botbreuk	108
Overbelasting spieren en pezen	109
Spierkramp	109
Spierscheuring en overbelasting	110

Wonden	111
Wondverzorging algemeen	111
Wondverzorging specifiek	112
Blaren	115
Bijtwonden	115
Brandwonden	117

THEMA: VEELVOORKOMENDE AANDOENINGEN/ ZIEKTES

Diarree	121
Buikpijn	122
Hoofdpijn	123
Koorts	124
Pijn op de borst	125
Ernstige allergische reacties	128
Mentale gezondheid	131

THEMA: LETSEL DOOR DE OMGEVING

Onderkoeling	135
Bevriezingsletsel	140
Lawineredding	143
Oververhitting	144
Hitteberoerte	146
Zonverbranding	149
Sneeuwblindheid	150
Bliksem	151
Waterongevallen	153
Hoogteziekte	155
Hoogteziekte	157
Acute hoogteziekte (AMS)	157
Hoogtehersenoedeem (HACE)	158
Hoogtelongoedeem (HAPE)	161
Insectenbeten	162
Slangenbeten	165
Bijlagen	168
Bijlage anatomie en fysiologie	168
Medische kit	171
Aanvullende (medische) handelingen	174